

Prevenirea transmiterii infecției cu HIV

Educația pentru sănătate

Ordinul MEC nr. 4.496/11 august 2004 privind aprobarea programei școlare pentru disciplina opțională „Educație pentru sănătate”

Obiectivele urmărite în cadrul Programului Național „Educația pentru sănătate în școala românească” vizează:

1. promovarea sănătății și a stării de bine a elevului, respectiv:

- funcționarea optimă din punct de vedere somatic, fiziologic, mintal, emoțional, social și spiritual;
- formarea unui stil de viață sănătos.

2. dezvoltarea personală a elevului, respectiv:

- autocunoașterea și construirea unei imagini pozitive despre sine;
- comunicare și relaționare interpersonală;
- dezvoltarea carierei personale.

3. prevenire, respectiv:

- prevenirea accidentelor și a comportamentelor cu risc pentru sănătate;
- prevenirea atitudinii negative față de sine și viață;
- prevenirea conflictelor interpersonale, a dezadaptării sociale și a situațiilor de criză.

Legea 95/14 aprilie 2006 privind reforma în domeniul sănătății

Art. 2 - (1) Asistența de sănătate publică reprezintă efortul organizat al societății în vederea protejării și promovării sănătății populației. Asistența de sănătate publică se realizează prin ansamblul măsurilor politico-legislative, al programelor și strategiilor adresate determinantilor stării de sănătate, precum și prin organizarea instituțiilor pentru furnizarea tuturor serviciilor necesare.

(2) Scopul asistenței de sănătate publică îl constituie promovarea sănătății, prevenirea îmbolnăvirilor și îmbunătățirea calității vieții.

(3) Strategia sistemului sănătății publice urmărește asigurarea sănătății populației în cadrul unor comunități sănătoase.

(4) Asistența de sănătate publică este o componentă a sistemului de sănătate

publică.

(5) Ministerul Sănătății Publice reprezintă autoritatea centrală în domeniul sănătății publice.

(6) În cuprinsul actelor normative în vigoare, denumirea „Ministerul Sănătății” se înlocuiește cu denumirea „Ministerul Sănătății Publice”, iar sintagma „ministrul Sănătății”, cu sintagma „ministrul Sănătății Publice”.

(7) Asistența de sănătate publică este coordonată de către Ministerul Sănătății Publice și se realizează prin toate tipurile de unități sanitare de stat sau private, constituite și organizate conform legii.

(8) Responsabilitatea pentru asigurarea sănătății publice revine Ministerului Sănătății Publice, autorităților de sănătate publică teritoriale, precum și autorităților de sănătate publică din cadrul ministerelor și instituțiilor cu rețea sanitară proprie.

(9) Asistența de sănătate publică este garantată de stat și finanțată de la bugetul de stat, bugetele locale, bugetul Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate sau din alte surse, după caz, potrivit legii.

Hotărârea nr. 1.342/26 august 2004 privind aprobarea Strategiei naționale pentru supravegherea, controlul și prevenirea cazurilor de infecție cu HIV/SIDA în perioada 2004-2007

Strategia 2004-2007 este concepută ca un document orientativ, flexibil, care să ghideze activitățile tuturor partenerilor naționali și internaționali. Strategia propune trei arii majore de intervenție:

1. Prevenirea transmiterii virusului HIV, care are ca scop major menținerea incidenței HIV, în anul 2007, la nivelul celei din 2002. În cadrul acestei arii, sunt propuse opt priorități care ilustrează orientarea majoră a întregii strategii către activitățile de prevenire, în special de prevenire a transmiterii în rândurile tinerilor și al persoanelor cu comportamente de risc legate de practicarea sexului comercial sau de utilizarea de droguri injectabile.

2. Accesul la servicii de tratament, îngrijire, suport psihologic și social pentru persoanele infectate HIV sau bolnave de SIDA, precum și pentru grupurile vulnerabile. Această a doua arie majoră de intervenție are ca scop: asigurarea accesului universal la tratament, îngrijiri și sprijin social pentru persoanele infectate și afectate HIV/SIDA, precum și întărirea sistemelor de îngrijiri de sănătate pentru infecțiile transmise sexual și abuzul de substanțe.

Această arie de intervenție are patru priorități, care sunt concentrate pe promovarea și respectarea drepturilor pe care le au persoanele infectate cu HIV sau bolnave de SIDA, precum și pentru grupurile vulnerabile.

3. Supravegherea evoluției infecției HIV și a factorilor de risc asociați. A treia arie prioritară a strategiei are ca obiectiv major dezvoltarea și menținerea unor sisteme eficiente de supraveghere a infecției HIV/SIDA și a factorilor de risc

asociați, care să ofere informații coerente privind evoluția epidemiei și să permită orientarea la timp a programelor și intervențiilor, inclusiv a intervențiilor sociale pentru persoanele infectate cu HIV sau bolnave de SIDA, precum și a grupurilor vulnerabile.

1.1. Prevenirea transmiterii în rândul tinerilor

Elemente-cheie privind prevenirea transmiterii HIV în rândul tinerilor

a. Modificarea comportamentului individual și a normelor de grup

Obiectiv: Inducerea unor comportamente fără risc la cel puțin 80% din tinerii cu vârste între 15 și 25 de ani.

Strategii:

- Inițierea și susținerea unor campanii de informare, educare, comunicare multianuale, care să adreseze determinanții comportamentelor la risc;
- Folosirea canalelor convenționale, mass-media, precum și a canalelor neconvenționale de comunicare pentru a transmite informația la cât mai mulți tineri;
- Transmiterea în mod structurat a informației către tinerii încadrați în serviciul militar sau direct la locurile de muncă ale acestora;
- Implicarea tinerilor în elaborarea și implementarea programelor care le sunt destinate;
- Crearea și dezvoltarea de parteneriate între parteneri guvernamentali, neguvernamentali și privați;
- Realizarea unui centru de resurse și distribuție a materialelor IEC pentru tineri;
- Utilizarea rețelei de medicină primară pentru transmiterea de mesaje și inducerea de comportamente sănătoase.

b. Promovarea folosirii prezervativului

Obiectiv: Creșterea folosirii prezervativului la primul contact sexual cu cel puțin

50% în rândul tinerilor de 15-25 ani și a folosirii prezervativului în relațiile sexuale cu parteneri ocazionali până la 65%.

Strategii:

- Creșterea accesibilității în termen de preț și locație a prezervativelor, cu accent pe creșterea numărului de puncte de vânzare și distribuție în zona rurală;
- *Transformarea utilizării prezervativului în normă socială;*
- Promovarea utilizării prezervativului prin mijloace de informare, educare, comunicare;
- Promovarea utilizării prezervativului de către rețeaua de medicină primară și de rețeaua de clinici de planificare familială.

c. Educația în școli

Obiectiv: Accesul universal al tinerilor care urmează o formă de învățământ la cunoștințele necesare despre HIV/SIDA, metodele de prevenire și riscurile asociate, precum și noțiuni despre protecția socială și medicală a persoanelor afectate, noțiuni legate de reducerea stigmatizării și discriminării.

Strategii:

- Introducerea în *curriculum*-ul obligatoriu, diferențiat pe cicluri de educație, a pachetului de educație pentru sănătate care să includă, între altele, capitole distincte legate de educația sexuală și a reproducerii, igienă, prevenirea consumului și abuzului de substanțe;
- Introducerea elementelor privind sănătatea și dezvoltarea tinerilor în programa de pregătire și de perfecționare a cadrelor didactice.

1.2. [...]

1.3. Prevenirea transmiterii în rândul utilizatorilor de droguri injectabile

Scop: Prevenirea izbucnirii unei epidemii HIV în rândul utilizatorilor de droguri injectabile și reducerea ratelor de infectare cu agenții etiologici ai hepatitelor virale și ai infecțiilor cu transmitere sexuală.

*Elemente-cheie pentru prevenirea HIV, ITS și hepatitelor
în rândul consumatorilor de droguri injectabile*

a. Reducerea cererii

Obiectiv: Reducerea numărului de noi utilizatori de droguri.

Strategii:

- Desfășurarea de campanii susținute de informare, educare, comunicare adresate tinerilor din zonele cele mai expuse la traficul și consumul de droguri;
- Integrarea în *curriculum*-ul de educație pentru sănătate a elementelor privind prevenirea uzului și abuzului de substanțe ilegale;
- Implicarea în campaniile de prevenire a tinerilor și a persoanelor publice identificate ca modele de către tineri.

b. Reducerea riscurilor asociate consumului de droguri

Obiectiv: Dezvoltarea programelor și a serviciilor de reducere a riscurilor asociate, pentru ca acestea să poată asigura accesul a cel puțin 60% din consumatorii de droguri injectabile.

Strategii:

- Perfectarea cadrului legal și instituțional care să permită desfășurarea optimă a programelor;
- Includerea programelor de reducere a riscurilor asociate consumului de droguri în programele de sănătate publică desfășurate la nivelul diverselor instituții publice;
- Crearea unor noi structuri și dezvoltarea parteneriatelor între organizațiile neguvernamentale și cele guvernamentale, în vederea reducerii riscurilor asociate în acest domeniu;
- Extinderea numărului și a capacității programelor actuale de schimb de seringi, pentru a putea oferi servicii la cel puțin 60% dintre consumatorii de droguri injectabile;
- Extinderea programelor de substituție a drogurilor;

- Extinderea/dezvoltarea de servicii medicale (centre de dezintoxicare) pentru utilizatorii de droguri;
- Dezvoltarea serviciului de asistență psiho-socială privind integrarea comunitară a utilizatorilor de droguri.

Hotărârea nr. 1.359/20 decembrie 2000 pentru aprobarea Regulamentului de aplicare a dispozițiilor Legii nr. 143/26 iulie 2000 privind combaterea traficului și consumului ilicit de droguri

Art. 40 – (1) Programele de prevenire a afecțiunilor transmise pe cale sanguină constituie măsuri de reducere a consecințelor consumului ilicit de droguri și se realizează prin acordarea de consiliere specifică și prin facilitarea accesului la instrumentar medical steril, precum seringi de unică folosință.

Art. 40 – (2) Includerea persoanelor în acest program se face la cerere.

Art. 40 – (3) Persoanelor menționate la alin. (2) li se asigură confidențialitatea.

Art. 40 – (4) Persoana inclusă în programe de prevenire a afecțiunilor transmise pe cale sanguină va primi o legitimație care va cuprinde un cod de identificare și numele organizației care desfășoară programul.

Ordinul Ministrului Sănătății nr. 994/2004 privind aprobarea Normelor de supraveghere și control al infecțiilor nozocomiale în unitățile sanitare

Anexa V: